

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 110/21
V Luxemburgu 22. júna 2021

Rozsudok vo veci C-718/19
Ordre des barreaux francophones et germanophone a i.

Opatrenia na výkon rozhodnutia o vyhostení občana Únie a jeho rodinných príslušníkov z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti predstavujú obmedzenia práva na pohyb a pobyt, ktoré môžu byť odôvodnené, ak sú založené výlučne na osobnom správaní daného jednotlivca a dodržiavajú zásadu proporcionality

Vzhľadom na mechanizmy spolupráce, ktorými disponujú členské štáty, však maximálne obdobie zaistenia osem mesiacov stanovené belgickým právom ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie účinnej politiky vyhostenia

Na Cour constitutionnelle (Ústavný súd, Belgicko) boli podané dve žaloby o zrušenie zákona z 24. februára 2017, ktorým sa mení zákon z 15. decembra 1980 o vstupe na územie, pobyte, usadení sa a vyhostovaní cudzincov s cieľom posilniť ochranu verejného poriadku a národnej bezpečnosti¹, pričom prvú podal Ordre des barreaux francophones et germanophone a druhú podali štyri neziskové združenia pôsobiace v oblastiach obrany práv migrantov a ochrany ľudských práv.

Táto právna úprava stanovuje na jednej strane možnosť uložiť občanom Únie a ich rodinným príslušníkom počas lehoty, ktorá im je stanovená na opustenie belgického územia v nadväznosti na prijatie rozhodnutia o vyhostení prijatého voči nim z dôvodov verejného poriadku alebo počas predĺženia tejto lehoty, preventívne opatrenia s cieľom zabrániť akémukoľvek riziku úteku, ako je nariadenie miesta pobytu. Na druhej strane umožňuje zaistiť na maximálne obdobie osem mesiacov občanov Únie a ich rodinných príslušníkov, ktorí nevyhoveli takémuto rozhodnutiu, s cieľom zabezpečiť výkon tohto rozhodnutia. Tieto ustanovenia sú zhodné alebo podobné tým, ktoré sa uplatňujú na neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a ktorých cieľom je prebrať do belgického práva smernicu o návrate².

Za týchto okolností sa vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, či je táto belgická právna úprava zlučiteľná so slobodou pohybu, ktorú občanom Únie a ich rodinným príslušníkom zaručujú články 20 a 21 ZFEÚ, ako aj smernica o pobyte³.

Posúdenie Súdnym dvorom

Súdny dvor, rozhodujúci vo veľkej komore, na úvod konštatuje, že pri neexistencii právnej úpravy Únie týkajúcej sa výkonu rozhodnutia o vyhostení občanov Únie a ich rodinných príslušníkov samotná skutočnosť, že hostiteľský členský štát stanovuje pravidlá v rámci tohto výkonu tým, že sa inšpiruje pravidlami uplatniteľnými na návrat štátnych príslušníkov tretích krajín, **nie je sama osebe v rozpore s právom Únie**. Tieto pravidlá však musia byť **v súlade s právom Únie**, najmä pokiaľ ide o slobodu pohybu a pobytu občanov Únie a ich rodinných príslušníkov. Súdny dvor

¹ *Moniteur belge* z 19. apríla 2017, s. 51890.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98, ďalej len „smernica o návrate“).

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46, ďalej len „smernica o pobyte“).

následne skúmal, či tieto pravidlá predstavujú obmedzenie tejto slobody, a ak áno, či sú odôvodnené.

Súdny dvor sa tak v prvom rade domnieva, že dotknuté vnútroštátne ustanovenia v rozsahu, v akom obmedzujú pohyb dotknutej osoby, predstavujú **obmedzenia slobody pohybu a pobytu**.

V druhom rade, pokiaľ ide o existenciu **odôvodnení** takýchto obmedzení, Súdny dvor najskôr pripomína, že dotknuté opatrenia sú zamerané na výkon rozhodnutí o vyhostení prijatých z **dôvodov verejného poriadku** alebo **verejnej bezpečnosti**, a preto musia byť posúdené z hľadiska požiadaviek stanovených v článku 27 smernice o pobyte⁴.

Na jednej strane, pokiaľ ide o preventívne opatrenia s cieľom zabrániť riziku úteku, Súdny dvor rozhodol, že články 20 a 21 ZFEÚ, ako aj smernica o pobyte nebránia uplatneniu na občanov Únie a ich rodinných príslušníkov počas lehoty, ktorá im je stanovená na opustenie územia hostiteľského členského štátu v nadväznosti na prijatie rozhodnutia o vyhostení, ustanovení, ktoré sú podobné tým, ktoré, pokiaľ ide o štátnych príslušníkov tretích krajín, majú za cieľ prebrať do vnútroštátneho práva smernicu o návrate⁵, **pod podmienkou, že prvé uvedené ustanovenia dodržiavajú všeobecné zásady týkajúce sa obmedzenia práva vstupu a práva na pobyt z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia** stanovených v smernici o pobyte⁶, a **nie sú menej priaznivé** ako druhé uvedené ustanovenia.

Takéto preventívne opatrenia totiž nevyhnutne prispievajú k **ochrane verejného poriadku**, keďže smerujú k zabezpečeniu toho, aby osoba považovaná za hrozbu pre verejný poriadok hostiteľského členského štátu bola vyhostená z územia tohto štátu. Tieto opatrenia sa teda musia považovať za opatrenia obmedzujúce slobodu pohybu a pobytu dotknutej osoby „na základe dôvodov verejného poriadku“ v zmysle smernice o pobyte⁷, takže **v zásade ich možno odôvodniť** na základe tejto smernice.

Okrem toho tieto opatrenia nemožno považovať za opatrenia, ktoré sú v rozpore so smernicou o pobyte len z dôvodu, že sú podobné tým, ktoré majú za cieľ prebrať do vnútroštátneho práva smernicu o návrate. Súdny dvor pritom zdôrazňuje, že osoby, na ktoré sa vzťahuje smernica o pobyte, majú postavenie a práva **úplne inej povahy** ako tie, ktorých sa môžu dovolávať osoby, na ktoré sa vzťahuje smernica o návrate. Preto vzhľadom na **základné postavenie, ktoré požívajú občania Únie**, opatrenia, ktoré im možno uložiť na zabránenie rizika úteku, nemôžu byť **menej priaznivé** ako opatrenia stanovené vo vnútroštátnom práve s cieľom zabrániť takémuto riziku úteku, a to počas lehoty na dobrovoľný odchod, **štátnych príslušníkov tretích krajín**, voči ktorým sa vedie konanie o návrate z dôvodov verejného poriadku.

Na druhej strane, pokiaľ ide o zaistenie na účely vyhostenia, Súdny dvor rozhodol, že články 20 a 21 ZFEÚ, ako aj smernica o pobyte **bránia** vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na občanov Únie a ich rodinných príslušníkov, ktorí po uplynutí stanovenej lehoty alebo predĺženia tejto lehoty nevyhoveli rozhodnutiu o vyhostení, ktoré bolo voči nim prijaté z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, uplatňuje opatrenie zaistenia v maximálnej dĺžke osem mesiacov, pričom táto dĺžka je **rovnaká ako dĺžka, ktorá sa uplatňuje** vo vnútroštátnom práve **na štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nevyhoveli rozhodnutiu o návrate prijatému z takýchto dôvodov** podľa smernice o návrate⁸.

V tejto súvislosti Súdny dvor uvádza, že dĺžka zaistenia stanovená dotknutým vnútroštátnym ustanovením, ktorá je rovnaká ako dĺžka uplatniteľná na vyhostenie štátnych príslušníkov tretích krajín, musí byť **primeraná sledovanému cieľu**, ktorý spočíva v zabezpečení **účinnnej politiky**

⁴ V súlade s odsekom 2 tohto článku obmedzujúce opatrenia prijaté z dôvodov verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti musia byť v súlade so zásadou úmernosti a musia vychádzať výlučne z osobného správania daného jednotlivca.

⁵ Článok 7 ods. 3 smernice o návrate. Podľa tohto ustanovenia „počas lehoty na dobrovoľný odchod sa môžu uložiť určité povinnosti s cieľom vyhnúť sa riziku úteku, ako napríklad pravidelné hlásenie sa príslušným orgánom, zloženie primeranej finančnej zábezpeky, predloženie dokladov alebo povinnosť zdržiavať sa na určitom mieste“.

⁶ Článok 27 smernice o pobyte.

⁷ Článok 27 ods. 1 smernice o pobyte.

⁸ Článok 6 ods. 1 smernice o návrate.

vyhostenia občanov Únie a ich rodinných príslušníkov. Pokiaľ ide osobitne o dĺžku konania o vyhostení, občania Únie a ich rodinní príslušníci sa **nenachádzajú v situácii porovnateľnej** so situáciou štátnych príslušníkov tretích krajín, takže **nie je odôvodnené** priznať rovnaké zaobchádzanie všetkým týmito osobám, čo sa týka maximálnej doby zaistenia.

Konkrétne, členské štáty disponujú **mechanizmami spolupráce a zjednodušení** pri vyhostení občanov Únie alebo ich rodinných príslušníkov do iného členského štátu, ktorými nemusia nevyhnutne disponovať v rámci vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny do tretej krajiny. Vzťahy medzi členskými štátmi, ktoré sú založené na povinnosti lojálnej spolupráce a zásade vzájomnej dôvery, by totiž nemali viesť k ťažkostiam, ktoré sú tej istej povahy ako ťažkosti, ktoré môžu vzniknúť v prípade spolupráce medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Okrem toho by praktické ťažkosti spojené s organizáciou návratu vo všeobecnosti nemali byť rovnaké pre tieto dve kategórie osôb. Nakoniec návrat občana Únie na územie členského štátu pôvodu je uľahčený smernicou o pobyte⁹.

Podľa Súdneho dvora z toho vyplýva, že **maximálna doba zaistenia občanov Únie** a ich rodinných príslušníkov na účely vyhostenia v trvaní **osem mesiacov** ide **nad rámec toho, čo je nevyhnutné** na dosiahnutie sledovaného cieľa.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁹ Podľa článku 27 ods. 4 totiž členský štát, ktorý vydal pas alebo preukaz totožnosti, umožní držiteľovi takéhoto dokladu, ktorý bol vyhostený z iného členského štátu vstup na jeho územie bez akýchkoľvek formalít.